

NADLEŽNOSTI I ORGANIZACIJA AGENCIJE ZA BEZBEDNOST SAOBRAĆAJA REPUBLIKE SRBIJE

Stojadin Jovanović
Jovica Vasiljević
 Agencije za bezbednost saobraćaja Republike Srbije, Bulevar Mihajla Pupina 2, 11070
 Beograd
Goran Aleksić
 Poslovno udruženje „Srbijatransport“, Poenkareova 16, Srbija, 11000 Beograd

Sažetak

Novi Zakon o bezbednosti saobraćaja na putevima iz 2009. godine, stvorio je uslove za uvođenje sistema bezbednosti saobraćaja u Srbiji i za upravljanje tim sistemom. U radu je dat pregled obeležja problema u bezbednosti saobraćaja u Srbiji, kao i pregled nadležnosti i organizacije Agencije za bezbednost saobraćaja koja je, kao i Telo za koordinaciju bezbednosti saobraćaja na putevima osnovana kako bi svojim aktivnostima doprinela unapređenju stanja bezbednosti saobraćaja na putevima u Srbiji i uspostavljanju upravljanja sistemom bezbednosti saobraćaja.

Ključne reči: bezbednost saobraćaja, zakon o bezbednosti saobraćaja na putevima, agencija za bezbednost saobraćaja

JURISDICTION AND ORGANIZATION OF THE ROAD TRAFFIC SAFETY AGENCY OF THE REPUBLIC OF SERBIA

Abstract

The new Law on Road Traffic Safety from 2009 year, created the conditions for the introduction of the Road Safety System in Serbia and management of this system. This paper provides an overview of the characteristics of the road safety problem in Serbia, as well as an overview of the organization and responsibilities of the Road Traffic Safety Agency which was established also, as a Coordinating body, in order to (with its activities) contribute to the development of Road Safety in Serbia and establishment of Traffic Safety management system in Serbia.

Keywords: road traffic safety, law on road traffic safety, road traffic safety agency

1. UVOD

S obzirom da je bezbednost saobraćaja na putevima javni interes, a imajući u vidu potrebu da se radi na kontinuiranom poboljšanju stanja bezbednosti saobraćaja Ekonomska komisija za transport Ujedinjenih nacija usvojila je Globalni plan Dekade akcije za bezbednost saobraćaja za period 2011.-2020. godine, sa jasno postavljenim ciljem da se koordinisanim delovanjem tokom navedenog perioda, broj poginulih u saobraćajnim nezgodama na putevima smanji za 50 % u odnosu na dosadašnji trend. Ovako restriktivan plan usvojen je radi smanjenja gubitka ljudskih života,

kao i zbog velikih materijalnih gubitaka koji nastaju kao posledice saobraćajnih nezgoda

Procenjuje se da je do 1990. godine u saobraćajnim nezgodama život u svetu izgubilo oko 30 miliona ljudi (International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies, 1998). Sada u saobraćajnim nezgodama, svake godine u svetu, gine oko 1,2 miliona ljudi dok između 20 i 50 miliona biva povređeno. Na listi deset glavnih faktora koji doprinose mnogim bolestima širom sveta, povrede u saobraćaju na putu nalaze se na devetom mestu. Po proceni Svetske zdravstvene

organizacije (WHO¹⁵), ako se postojeći trend saobraćajnih nezgoda nastavi, povrede u saobraćaju na putu će do 2020. godine zauzeti treće mesto umesto dosadašnjeg devetog (WHO, 2004).

Prema Izveštaju Svetske banke o kapacitetima za upravljanje bezbednošću saobraćaja u Republici Srbiji iz 2007. godine, makro-ekonomski troškovi usled saobraćajnih nezgoda se u Srbiji procenjuju i do 2,3% BDP što iznosi oko 800 miliona evra godišnje.

Uzimajući u obzir napred navedeno, pripremom novog Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima bilo je neophodno predvideti jačanje institucionalnih kapaciteta kada je reč o poslovima u oblasti bezbednosti saobraćaja koji do sada nisu sprovedeni u Srbiji, a takođe i predvideti obaveze koje se nameću u ovoj oblasti što zbog tehnoloških razloga, što zbog procesa pridruživanja EU. Usvajanjem novog Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima načinjen je značajan iskorak u unapređenju bezbednosti saobraćaja uspostavljanjem sistema bezbednosti saobraćaja, a što se ogleda kroz institucionalno jačanje u koje spada i formiranje Agencije za bezbednost saobraćaja.

U skladu sa odredbama Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima (ZoBS¹⁶), Odlukom Vlade Republike Srbije¹⁷, 2009. godine osnovana je Agencija za bezbednost saobraćaja koja je operativno počela sa radom 1.10.2010. godine.

Zakonska rešenja za osnivanje Agencije za bezbednost saobraćaja našla su uporište u rezolucijama UN i u drugim zvaničnim dokumentima organizacija kao što su Svetska zdravstvena organizacija i Svetska banka, u kojima se posebni delovi odnose na isticanje potrebe osnivanja agencija za bezbednost saobraćaja koje treba da budu nosioci poslova bezbednosti saobraćaja i ključne institucije koje će predlagati i sprovoditi najvažnije i najsloženije aktivnosti u ovoj oblasti (Izveštaj Svetske zdravstvene organizacije iz 2004. godine, Izveštaj Svetske Banke o kapacitetima bezbednosti saobraćaja u Republici Srbiji iz 2007. godine, Rezolucija UN 60/5-Improving global road safety usvojena od strane Generalne skupštine na 38. plenarnom zasedanju 26.10.2005. godine, Nota Generalnog Sekretara UN od 14.08.2007. godine).

Na Svetskoj konferenciji ministara nadležnih za poslove transporta u Moskvi, 20.11.2009. godine, usvojena je Moskovska deklaracija u kojoj se između ostalog posebno naglašava potreba

uvodenja i jačanja agencija za bezbednost saobraćaja.

U izveštaju Evropske komisije o napretku Srbije za 2010. godinu, u poglavlju Transportna politika, uspostavljanje Agencije za bezbednost saobraćaja, ocenjeno je kao napredak u oblasti drumskog transporta.

Pored Agencije za bezbednost saobraćaja koja je formirana kao jedna od ključnih institucija koje će sprovoditi mere i aktivnosti iz svoje nadležnosti radi unapređenja stanja bezbednosti saobraćaja na putevima u Srbiji, Vlada Republike Srbije je na osnovu ZoBS donela i Odluku o obrazovanju Tela¹⁸ za koordinaciju bezbednosti saobraćaja na putevima koje kao političko telo u čiji sastav ulaze ministri nadležni za poslove saobraćaja, unutrašnje poslove, zdravlja, rada, pravde, prosvete i trgovine i usluga, treba da donosi ključne političke odluke vezane za bezbednost saobraćaja kao što je usvajanje Nacionalne strategije bezbednosti saobraćaja na putevima, Nacionalnog plana bezbednosti saobraćaja na putevima i sl.

2. PREGLED STANJA BEZBEDNOSTI SAOBRAĆAJA U SRBIJI

Od svih štetnih posledica u društvu najčešća nasilna smrt događa se u saobraćajnim nezgodama. U toku nekoliko poslednjih godina pred raspad SFR Jugoslavije od strane ubica je godišnje ginulo u Jugoslaviji oko 500 lica, bilo je oko 3.000 samoubistava, dok je u saobraćajnim nezgodama ginulo između 4.500 i 5.000 lica (Inić, 2001).

Sa manjim odstupanjima, saobraćajne nezgode u Srbiji imale su do 2008. godine uglavnom tendenciju porasta, pri čemu nezgode prati negativno kretanje njihovih posledica u pogledu broja povređenih, dok je kod poginulih lica situacija mirnija, posebno nakon 2001. godine a od 2008. godine je došlo do dodatnog smanjenja broja poginulih, što se vidi i sa dijagrama 1.

U periodu od 1992. do 2012. godine, u Srbiji se dogodilo ukupno 1.074.610 saobraćajnih nezgoda od čega 287.072 nezgode sa nastradalim licima. U ovim nezgodama ukupno je poginulo 21.749 i povređeno 378.774 lica¹⁹.

Na dijagramu 1. grafički su prikazani pokazatelji saobraćajnih nezgoda sa nastradalim licima, broja poginulih i broja povređenih lica u Srbiji u periodu od 1992. do 2012. godine.

Tumačenjem dijagrama 1. mogu se uočiti

¹⁵ WHO-World Health Organization (Svetska zdravstvena organizacija).

¹⁶ ZoBS-Zakon o bezbednosti saobraćaja na putevima („Službeni glasnik Republike Srbije“, broj 41/2009 od 02.06.2009. godine).

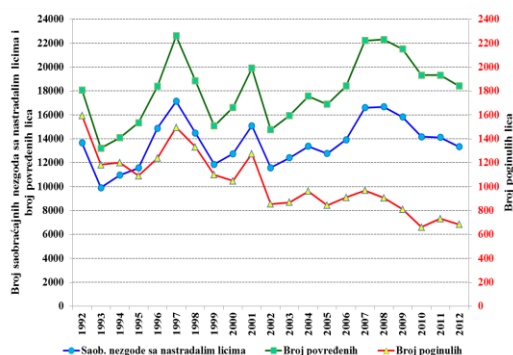
¹⁷ Odluka o osnivanju Agencije za bezbednost saobraćaja br. 02-8002/2009-1 od 10. decembra 2009. godine („Službeni glasnik RS“, br. 104/2009 od 16.12.2009. godine).

¹⁸ Odluka o obrazovanju Tela za koordinaciju bezbednosti saobraćaja na putevima („Službeni glasnik Republike Srbije“, broj 72/2011 od 28.09.2011. godine).

¹⁹ Statistički podaci Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije, Beograd, 1992.-2012.

varijacije vrednosti pokazatelja, što je najizraženije u slučaju saobraćajnih nezgoda sa nastradalim licima (nagli padovi i skokovi vrednosti pokazatelja) i povređenih lica. Prethodno navedeno ukazuje da u Srbiji još uvek nije funkcionalno uspostavljen takav sistem upravljanja bezbednošću saobraćaja koji omogućava stabilna i konstantna, pozitivna kretanja u smanjenju negativnih posledica saobraćajnih nezgoda. Pokazatelji broja poginulih lica su pozitivniji s obzirom da je u periodu od 2002. do 2007. godine stanje stabilizovano, tj. konstantno je manji broj poginulih u odnosu na 2001. godinu koja se može smatrati referentnom za projektovanje mera i aktivnosti u narednom periodu u Srbiji (dijagram 1.), dok je od 2008. do 2010. godine došlo do dodatnog smanjenja ovog broja.

Dijagram 1. Raspodela broja saobraćajnih nezgoda sa nastradalim licima i broja nastradalih lica u saobraćajnim nezgodama u Srbiji u periodu 1992.–2012. godine²⁰

Za razliku od Srbije, razvijene zemlje u Evropi i svetu upravljaju sistemom bezbednosti saobraćaja unazad više decenija i do sada su postigle značajne rezultate u pogledu smanjenja broja saobraćajnih nezgoda i nastradalih u njima. Međutim, i pored navedenog, oscilacije u pokazateljima ovih pojava postoje i u ovim zemljama pa je tako npr. u Švedskoj došlo do povećanja broja poginulih u 2011. godini u odnosu na 2010. godinu za 20% (sa 266 na 319 poginulih), u Nemačkoj za 10% (sa 3651 na 4002), u Finskoj za 7% (sa 272 na 292), u Holandiji za 3% (sa 640 na 661) itd., (ETSC²¹, 2012).

Kada je reč o Srbiji, ako se poredе statistički podaci za 2011. i 2010. godinu vidi se da je došlo do povećanja broja poginulih za 10,76% (sa 660 na 731). Međutim, treba imati u vidu da je u 2010. godini u odnosu na prethodnu (2009. godinu) ostvareno smanjenje broja poginulih za 18,32% (za 148 manje poginulih) što je bilo teško ponoviti i u narednoj godini. Takođe, u toku 2012. godine je

ostvareno smanjenje broja poginulih u odnosu na 2011. godinu za 6,43% (sa 731 na 684) što je svakako ohrabrujući podatak.

Osim navedenog, treba istaći i to da je Srbija uspeła da ostvari značajno smanjenje broja poginulih u poslednjoj dekadi, tako da je 2010. godine u odnosu na 2001. godinu u Srbiji bilo za 48% manje poginulih lica (smanjenje sa 1.275 na 660), čime je skoro ostvaren cilj koji je za tu dekadu postavila i Evropska unija na svojoj teritoriji (smanjenje broja poginulih za 50% na putevima EU u periodu 2001.-2010.) (ETSC, 2012).

Pored uobičajenih uzroka saobraćajnih nezgoda koji su manje ili više prisutni u svim razvijenim zemljama po pitanju saobraćaja, u periodu od 1985. do 2000. godine u Srbiji su bile prisutne različite vrednosti u saobraćaju i specifični uzroci pojava koje su do sada uglavnom nepoznate u civilizovanom svetu. Posledice toga se u Srbiji još uvek osećaju. Naime, reč je o uticaju posledica političke i ekonomske krize (koja je kulminirala raspadom prethodne Jugoslavije i ratom na nekim njenim područjima) i uvedenih sankcija međunarodne zajednice, na stanje bezbednosti saobraćaja u SR Jugoslaviji i Srbiji. Ove specifične okolnosti stvorile su ambijent, sredinu i uslove za odvijanje saobraćaja koji su jedinstveni (do sada uglavnom nepoznati) u svetu (Inić i Jovanović, 2002).

3. NADLEŽNOSTI AGENCIJE ZA BEZBEDNOST SAOBRAĆAJA

Da bi se popravilo stanje bezbednosti saobraćaja u Srbiji i doprinelo uvođenju funkcionalnog sistema upravljanja bezbednošću saobraćaja, zakonodavac je osnovao i Agenciju za bezbednost saobraćaja u skladu sa odredbama ZoBS, kojim su i definisani poslovi i nadležnosti agencije.

Agenciji za bezbednost saobraćaja zakonom je povereno da:

1. prati, analizira, i unapređuje sistem bezbednosti saobraćaja (razvoj i korišćenje jedinstvene baze podataka od značaja za bezbednost saobraćaja),
2. radi na unapređenju bezbednosti vozača i drugih učesnika u saobraćaju, kao i na unapređenju bezbednosti saobraćaja u pogledu vozila,
3. obavlja preventivno-promotivne aktivnosti u saradnji sa centrima za promociju zdravlja naroda, odnosno instituta za javno zdravlje, osnovanih u skladu sa propisima kojima se uređuje zdravstvena zaštita i vodi kampanje o bezbednosti saobraćaja,
4. obezbeđuje bazu podataka o tehničkim karakteristikama motornih i priključnih vozila, koji su od značaja za primenu propisa o bezbednosti saobraćaja na putevima,

²⁰ Statistički podaci Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije, Beograd, 1992.-2012.

²¹ ETSC-Evropski savet za bezbednost saobraćaja (European Transport Safety Council).

5. sprovodi stručni ispit, organizuje seminare unapređenja znanja i obavlja proveru znanja za predavače teorijske nastave u obuci vozača,
6. organizuje seminare unapređenja znanja i obavlja proveru znanja za instruktora vožnje i za profesionalnog vozača,
7. sprovodi stručni ispit za ispitivača, organizuje seminare unapređenja znanja i obavlja provere znanja za ispitivače na vozačkom ispitu,
8. organizuje obuku i organizuje i sprovodi stručni ispit za vozača turističkog voza,
9. organizuje obuku i organizuje i sprovodi stručni ispit za vozača tramvaja,
10. organizuje obuku i organizuje i sprovodi ispit znanja za vozače kojima je oduzeta vozačka dozvola zbog nesavesnog upravljanja,
11. sprovodi stručni ispit za kontrolora tehničkog pregleda, organizuje seminare unapređenja znanja i obavlja provere znanja za kontrolora tehničkog pregleda,
12. izdaje dozvole (licence) i izdaje uverenja u skladu sa ovim zakonom,
13. sarađuje sa regionalnim i lokalnim telima za bezbednost saobraćaja,
14. izdaje periodične analize i publikacije sa podacima o saobraćaju i saobraćajnim nezgodama,
15. organizuje i obezbeđuje objavljivanje stručne literature iz oblasti osposobljavanja vozača,
16. obavlja poslove u vezi sa primenom digitalnih tahografa,
17. obavlja i druge zadatke vezane za unapređenje bezbednosti saobraćaja, utvrđene ovim zakonom i drugim propisima.

Prema odluci Vlade, agencija je osnovana sa ciljem da obavlja razvojne, stručne i regulatorne poslove iz oblasti bezbednosti saobraćaja na putevima, pri čemu za izvršavanje pojedinih poslova agencija može angažovati drugo pravno lice. U praksi, to podrazumeva da će Agencija sprovoditi poslove koje do sada nije radilo ni jedno ministarstvo ili neka druga institucija odnosno organizacija (kao npr. izdavanje memorijskih kartica za digitalne tahografe, licenciranje predavača teorijske obuke u auto školama, licenciranje profesionalnih vozača i dr.), kao i da će biti jedan od glavnih aktera u sprovođenju mera i aktivnosti u oblasti bezbednosti saobraćaja u Srbiji i najvažniji partner Telu za koordinaciju bezbednosti saobraćaja na putevima u smislu stručne podrške.

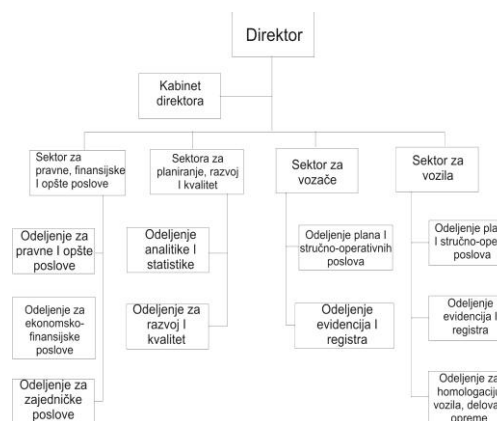
Jedan deo navedenih poslova iz nadležnosti Agencije za bezbednost saobraćaja kao što su: homologacija vozila, opreme i delova; izdavanje memorijskih kartica za digitalne tahografe; licenciranje tehničara u radionicama za digitalne tahografe; izdavanje potvrda za rad radionica za digitalne tahografe; osposobljavanje i licenciranje profesionalnih vozača; osposobljavanje i licenciranje predavača teorijske obuke, instruktora

vožnje i ispitivača na vozačkim ispitima, u skladu je sa ratifikovanim međunarodnim sporazumima i propisima Evropske unije (ratifikovani Evropski sporazum o radu posada na vozilima AETR („Službeni glasnik RS“ broj MU-08/2011), direktiva 2006/126/ ES evropskog parlamenta, direktiva 439/91 ES i direktiva 2003/59/ ES evropskog parlamenta i saveta Evrope i dr.).

4. ORGANIZACIONA STRUKTURA AGENCIJE ZA BEZBEDNOST SAOBRAĆAJA

Organizacionu strukturu agencije čine (dijagram 2):

- 1) Kabinet direktora;
- 2) Sektor za pravne, finansijske i opšte poslove;
- 3) Sektor za planiranje, razvoj i kvalitet;
- 4) Sektor za vozače;
- 5) Sektor za vozila.

Dijagram 2. Organizaciona struktura Agencije za bezbednost saobraćaja Republike Srbije

U Kabinetu direktora obavljaju se poslovi rukovođenja i organizovanja rada Agencije i poslovi vezani za odnose sa javnošću. Predviđeno je da ove poslove vrše direktor, zamenik direktora, pomoćnik direktora, direktor marketinga, savetnik direktora, PR menadžer i poslovni sekretar.

U Sektoru za pravne, finansijske i opšte poslove obavljaju se poslovi iz oblasti radno pravnih i opštih poslova, kao i materijalno finansijski poslovi, poslovi izrade finansijskih planova i izveštaja i svi ostali poslovi logističke podrške u Agenciji.

U Sektoru za planiranje, razvoj i kvalitet obavljaju se: poslovi analize, praćenja, i unapređenja bezbednosti saobraćaja; poslovi razvoja i korišćenja jedinstvene baze podataka od značaja za bezbednost saobraćaja; poslovi istraživanja i pripreme razvojnih programa iz nadležnosti Agencije; preventivno-promotivne

aktivnosti i vođenje kampanja o bezbednosti saobraćaja; poslovi saradnje sa regionalnim i lokalnim telima za bezbednost saobraćaja; poslovi izdavanja periodičnih analiza i publikacija sa podacima o saobraćaju i saobraćajnim nezgodama; poslovi vezani za standard i kvalitet u oblasti bezbednosti saobraćaja i dr.

U Sektoru za vozače obavljaju se sledeći poslovi: sprovođenje ispita znanja za vozača kojima je oduzeta vozačka dozvola zbog nesavesnog upravljanja vozilom; licenciranje predavača teorijske nastave u obuci vozača, instruktora vožnje, ispitivača na vozačkom ispitu i profesionalnih vozača; izdavanje posebnih dozvola za vozače tramvaja i turističkog voza; organizacija i obezbeđivanje objavljivanja stručne literature iz oblasti osposobljavanja vozača i dr.

U Sektoru za vozila obavljaju se sledeći poslovi: obezbeđivanje baze podataka o tehničkim karakteristikama motornih i priključnih vozila koja je od značaja za primenu propisa o bezbednosti saobraćaja na putevima; licenciranje kontrolora tehničkog pregleda vozila; poslovi u vezi sa digitalnim i analognim tahografima (izdavanje odobrenja tipa za tahografske listiće, memorijske kartice ili kontrolne uređaje; izdavanje odobrenja za rad radionica, odobrenja za rad licima koja obavljaju poslove u vezi sa tahografom i sprovođenje postupka za izbor proizvođača kartica i pristupanja na tahonet mrežu); homologacija vozila, opreme i delova i dr.

Za izvršavanje zakonom poverenih poslova, Agencija za bezbednost saobraćaja je uposlila odgovarajući stručni kadar, tako da su u agenciji pored ostalih, zaposleni 1 doktor tehničkih nauka, 2 magistra nauka, 18 diplomiranih saobraćajnih inženjera, 8 diplomiranih mašinskih inženjera, 4 diplomirana pravnika, 1 diplomirani elektro inženjer, 1 diplomirani psiholog i dr., koji se u stručnom i operativnom smislu svakodnevno bave ranije nabrojanim poslovima.

5. FINANSIRANJE AGENCIJE ZA BEZBEDNOST SAOBRAĆAJA

Prema ZoBS Agencija za bezbednost saobraćaja se finansira iz:

1. cene usluga koje plaćaju korisnici usluga i posebnih naknada za obavljanje poslova koje vrši Agencija,
2. donacija, priloga i drugih bespovratnih davanja datih osnivaču ili Agenciji,
3. ostalih izvora.

Visinu navedenih cena i naknada utvrđuje Vlada na predlog Agencije, a po pribavljenom mišljenju ministarstva nadležnog za saobraćaj i za trgovinu i usluge.

U skladu sa ZoBS utvrđeno je da se sredstva za osnivanje i početak rada Agencije obezbeđuju iz budžeta Republike Srbije, a dalja sredstva za rad Agencije obezbeđuju se iz cene usluga koju plaćaju korisnici usluga i posebnih naknada za obavljanje poslova koje vrši Agencija, iz donacija, priloga i drugih bespovratnih davanja datih osnivaču ili Agenciji.

6. AKTIVNOSTI AGENCIJE ZA BEZBEDNOST SAOBRAĆAJA

U periodu od svog osnivanja do danas, u Agenciji za bezbednost saobraćaja obavljani su svi poslovi koji proizilaze iz zakonom propisanih nadležnosti. U prvom redu to su poslovi u vezi sa:

1. Homologacijom novih vozila sa točkovima, kao i kontrola saobraznosti novih motornih i priključnih vozila i kontrola saobraznosti upotrebljivanih motornih vozila;
2. Obradom zahteva i izdavanjem memorijskih kartica za digitalne tahografe;
3. Izdavanjem dozvola za rad radionicama za tahografe i održavanjem ispita i licenciranjem tehničara u radionicama za tahografe;
4. Održavanjem seminara unapređenja znanja i ispita za vozače kojima je oduzeta vozačka dozvola;
5. Izvođenjem preventivno-edukativnih kampanja u bezbednosti saobraćaja.

Redovnom realizacijom nabrojanih aktivnosti ostvaruje se značajan iskorak u pogledu podizanja svesti i unapređenja znanja svih učesnika u saobraćaju, ali i skreće pažnja javnosti na postojeće probleme u ovoj oblasti. Ovakvo delovanje pre svega ima za cilj smanjenje stradanja na putevima u Srbiji, odnosno smanjenje broja poginulih i povređenih, ali i smanjenje materijalne štete.

Agencija za bezbednost saobraćaja pripremila je, uz saglasnost Vlade Republike Srbije, podzakonske akte kojima će se kroz licenciranje predavača teorijske obuke u auto školama, instruktora vožnje, ispitivača na teorijskom delu ispita u auto školama, vozača tramvaja i turističkog voza, a naročito kroz licenciranje profesionalnih vozača, dodatno doprineti smanjenju stradanja na srpskim putevima kontinuiranom edukacijom ovih kategorija učesnika u saobraćaju.

U prva četiri meseca 2013. godine Agencija za bezbednost saobraćaja je izdala oko 800 licenci za instruktore vožnje, a u aprilu 2013. godine je organizovala i prvi seminar za licenciranje predavača teorijske obuke u auto školama.

Kada je reč o međunarodnoj saradnji, Agencija za bezbednost saobraćaja je postala član važnih međunarodnih organizacija kao što su: Svetska organizacija za prevenciju u drumskom saobraćaju – PRI (La Prévention Routière Internationale), pri čemu agencija ujedno i predsedava Regionalnom

grupom PRI za zemlje centralne Evrope. Agencija je 15.06.2011. godine postala punopravni član evropske Konfederacije organizacija za primenu propisa u drumskom saobraćaju - CORTE (Confederation of Organisations in Road Transport Enforcement), od 01.01.2012. godine postala je član Evropskog saveta za bezbednost saobraćaja - ETSC (European Transport Safety Council), a od 30.04.2012. godine je postala i član evropske asocijacije institucija koje se bave istraživanjima bezbednosti saobraćaja na putevima – FERSI (Forum of European Road Safety Research Institutes).

7. ZAKLJUČAK

U svetskim okvirima veliki naponi se ulažu u izgradnju efikasnog društvenog sistema bezbednosti saobraćaja kako bi se smanjile posledice saobraćajnih nezgoda u smislu smanjenja broja poginulih, broja povređenih i nastale materijalne štete. Međutim, na međunarodnom nivou države su se različito odnosile prema ovom sve većem, zajedničkom problemu, pa je u skladu sa tim i uspeh u smanjenju posledica saobraćajnih nezgoda od države do države različit. Neke države su postigle značajne rezultate u smanjenju broja saobraćajnih nezgoda i njihovih posledica pored stalnog razvijanja saobraćaja. Srbija spada u red država sa decenijski visokim stepenom ugroženosti i zbog toga je bilo neophodno u uslovima u Srbiji definisati takav sistem bezbednosti saobraćaja koji će omogućiti pozitivne trendove smanjenja negativnih posledica saobraćajnih nezgoda u narednom periodu, a to je podrazumevalo i osnivanje novih tela i institucija radi obavljanja određenih poslova u oblasti bezbednosti saobraćaja.

Ranije navedeni statistički podaci govore o određenom napretku u pogledu stanja bezbednosti saobraćaja u Srbiji nakon donošenja novog ZoBS, ali takođe i da je dug i težak put do funkcionalnog uspostavljanja sistema upravljanja bezbednošću saobraćaja i kontinuiteta u ostvarenju dugotrajnog dobrog trenda u smanjenju negativnih posledica u saobraćaju u Srbiji, te da će Agencija za bezbednost saobraćaja morati maksimalno da uposli svoje stručne kapacitete kako bi dugoročno bila jedan od ključnih aktera koji će doprineti unapređenju stanja bezbednosti saobraćaja u Srbiji.

Agencija za bezbednost saobraćaja će kroz svakodnevno sprovođenje aktivnosti u okviru svojih primarnih poslova iz nadležnosti pojedinih sektora unutar Agencije (formiranje jedinstvene baze podataka od značaja za bezbednost saobraćaja, promotivno-preventivne kampanje, homologacija vozila, poslovi u vezi digitalnih tahografa, licenciranje predavača teorijske obuke, instruktora vožnje, ispitivača, profesionalnih vozača i dr.) ali i kroz učešće u zajedničkim akcijama, projektima i istraživanjima, sa drugim institucijama i organizacijama, kako na nivou Srbije tako i na međunarodnom nivou, biti jedan od glavnih nosioca poslova u oblasti bezbednosti saobraćaja koji će doprinositi uspostavljanju stabilnog trenda smanjenja broja saobraćajnih nezgoda i nastradalih u Srbiji, kao i trajnom uspostavljanju funkcionalnog sistema upravljanja bezbednošću saobraćaja u Srbiji.

LITERATURA

- [1] Inić, M. (2001). Bezbednost drumskog saobraćaja. Univerzitet u Novom Sadu, Fakultet tehničkih nauka. Novi Sad.
- [2] Inić, M., Jovanović, D. (2002). Uticaj krize i sankcija međunarodne zajednice na stanje bezbednosti saobraćaja u Jugoslaviji, Zbornik radova, XXXIV – XXXV, 1-3 (2000-2001), Pravni Fakultet, Novi Sad.
- [3] International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies. (1998). World Disasters Report. New Delhi.
- [4] WHO-Switzerland, Department of Injuries and Violence Prevention. (2004). A Brochure for World Health Day – Road Safety Is No Accident. Geneva. (WHO/NMH/VIP/03.4).
- [5] ETSC. (2012). 6th Road Safety PIN Report-A Challenging Start towards the EU 2020 Road Safety Target.
- [6] Zakon o bezbednosti saobraćaja na putevima („Službeni glasnik Republike Srbije“, broj 41/2009, 02.06.2009.).
- [7] MUP Srbije. (1992.-2011.). Statistički podaci o saobraćajnim nezgodama. Beograd.

